

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 14

Rozeslána dne 2. února 2006

Cena Kč 18,-

O B S A H:

30. Úplné znění zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, jak vyplývá z pozdějších změn

---

30**PŘEDSEDA VLÁDY****vyhlašuje**

**úplné znění zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství
a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 320/2002 Sb. a zákonem č. 553/2005 Sb.**

ZÁKON

o ekologickém zemědělství

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství¹⁾ podmínky hospodaření v ekologickém zemědělství a k němu se vztahující osvědčování a označování bioproduktů, biopotravin a ostatních bioproduktů, a dále výkon kontroly a dozoru nad dodržováním povinností s tím spojených.

§ 2

(1) Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) je orgánem příslušným podle nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

(2) Orgánem příslušným podle nařízení Komise (ES) č. 1788/2001 je příslušný celní orgán.

§ 3**Vymezení pojmu**

(1) V tomto zákoně se rozumí

- a) bioproduktem surovina rostlinného nebo živočišného původu nebo hospodářské zvíře²⁾ získané v ekologickém zemědělství podle předpisů Evropských společenství³⁾,
- b) biopotravinou potravina vyrobená za podmínek uvedených v tomto zákoně a předpisech Evropských společenství⁴⁾, splňující požadavky na jakost a zdravotní nezávadnost stanovené zvláštěními právními předpisy⁵⁾,

¹⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícímu označování zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

Nařízení Komise (ES) č. 1788/2001 ze dne 7. září 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro implementaci ustanovení týkajících se osvědčení o kontrole dovozů ze třetích zemí dle článku 11 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícímu označování zemědělských produktů a potravin, v platném znění.

Nařízení Komise (EHS) č. 207/93 ze dne 29. ledna 1993, kterým se vymezuje obsah přílohy VI nařízení (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícímu označování zemědělských produktů a potravin a kterým se stanoví prováděcí pravidla k čl. 5 odst. 4 uvedeného nařízení, v platném znění.

²⁾ § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb.

³⁾ Čl. 1 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁾ Čl. 14 odst. 1 písm. b) nařízení Komise (ES) č. 2342/1999.

⁵⁾ Například zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 304/2004 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a pomocných látek při výrobě potravin, vyhláška č. 305/2004 Sb., kterou se stanoví druhy kontaminujících a toxikologicky významných látek a jejich přípustné množství v potravinách, vyhláška č. 446/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin potravními doplňky.

- c) ostatním bioproduktem ekologické krmivo⁶⁾ nebo ekologický rozmnožovací materiál⁷⁾,
- d) ekologickým podnikatelem osoba, která je evidována podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ a registrována podle tohoto zákona, a hospodaří na ekofarmě,
- e) osobou podnikající v ekologickém zemědělství ekologický podnikatel, výrobce biopotravin⁹⁾, osoba uvádějící biopotraviny nebo bioprodukty do oběhu⁹⁾, výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv⁶⁾ nebo dodavatel ekologického rozmnožovacího materiálu⁷⁾,
- f) ekologickým chovatelem včel osoba, která není ekologickým podnikatelem, chová včely v ekologickém zemědělství a je registrována v souladu s tímto zákonem,
- g) ekofarmou uzavřená hospodářská jednotka zahrnující pozemky, hospodářské budovy, provozní zařízení a popřípadě i hospodářská zvířata uvedená v § 4 odst. 2, sloužící ekologickému zemědělství.

(2) Kde se v předpisu Evropských společenství¹⁾ používá pojmu subjekt trhu, rozumí se jím pro účely tohoto zákona osoba podnikající v ekologickém zemědělství.

§ 4

(1) Ekologický podnikatel nesmí souběžně s produkcí bioproduktů produkovat stejné suroviny rostlinného nebo živočišného původu jinou zemědělskou výrobou. Na ekofarmě je souběžná produkce zakázána. Toto ustanovení se nevztahuje na ekologického chovatele včel.

(2) V ekologickém zemědělství je možné chovat pouze ty druhy hospodářských zvířat²⁾, které stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Druhy hospodářských zvířat neuvedené v odstavci 2 lze na ekofarmě chovat pouze jako zájmové chovy, které nejsou předmětem podnikání v ekologickém zemědělství. Pokud je chov takových zvířat předmětem podnikání, nesmí být součástí ekofarmy.

(4) Ustanovení tohoto zákona o ekologickém podnikateli se přiměřeně použijí i na ekologického chovatele včel.

HLAVA II

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

§ 5

Přechodné období

(1) Přechodné období je období, ve kterém dochází k přeměně zemědělské výroby na ekologické zemědělství a k odstranění vlivu negativních dopadů předchozí zemědělské činnosti na zemědělskou půdu, krajинu a životní prostředí.

(2) V přechodném období má osoba zařazená do přechodného období stejně povinnosti jako ekologický podnikatel, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Ministerstvo vede seznam osob zařazených do přechodného období, obsahující údaj o výměře obhospodařovaných pozemků; seznam zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 6

Registrace osob podnikajících v ekologickém zemědělství

(1) Osoba, která hodlá podnikat v ekologickém zemědělství na ekofarmě v souladu s předpisy Evropských společenství¹⁰⁾ (dále jen „žadatel“), podá ministerstvu žádost o registraci; pro žadatele začíná přechodné období (§ 5 odst. 1) dnem, kdy byla jeho žádost o registraci doručena ministerstvu (dále jen „osoba zařazená do přechodného období“). Dojde-li u osoby zařazené do přechodného období ke zvýšení výměry pozemků ekofarmy, začíná přechodné období týkající se nových pozemků dnem doručení oznámení podle § 7 odst. 1.

(2) Povinnost stanovená podle odstavce 1 se nevztahuje na maloobchodní prodejce, kteří pouze prodávají již balený a označený bioprodukt, biopotravinu nebo ostatní bioprodukt konečnému spotřebiteli.

⁶⁾ Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., zákona č. 147/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 21/2004 Sb.

Čl. 1 odst. 1 písm. c) a čl. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁷⁾ Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby).

Čl. 6 odst. 2 a čl. 6a odst. 1 a 2 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁸⁾ § 2e až 2g zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 85/2004 Sb.

⁹⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 119/2000 Sb., zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb. a zákona č. 316/2004 Sb.

Čl. 1 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

¹⁰⁾ Čl. 8 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

(3) Žadatel je povinen uzavřít s osobou pověřenou vydávat osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu, vybranou ministerstvem (dále jen „pověřená osoba“) smlouvu o kontrolní činnosti podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾.

(4) V žádosti o registraci žadatel uvádí

- a) je-li fyzickou osobou, jméno, popřípadě jména a příjmení, státní občanství, adresu místa trvalého pobytu, jinak adresu určenou pro doručování, a to zpravidla v místě pobytu fyzické osoby na území České republiky nebo v místě podnikání (název obce, její části, název ulice, číslo popisné a orientační, bylo-li přiděleno, poštovní směrovací číslo), rodné číslo, bylo-li přiděleno, nebo datum narození a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a cizinec rovněž adresu bydliště mimo území České republiky,
- b) je-li právnickou osobou, obchodní firmu nebo název, sídlo, název obce, její části, název ulice, číslo popisné, a bylo-li přiděleno, i číslo orientační, poštovní směrovací číslo a název obchodní firmy nebo uvede jméno a příjmení, popřípadě jména a příjmení, státní občanství, rodné číslo, bylo-li přiděleno, nebo datum narození, adresu místa trvalého pobytu osoby nebo osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členy, a údaje týkající se odpovědného zástupce uvedené v písmenu a) a identifikační číslo, bylo-li přiděleno; u zahraniční právnické osoby, která za účelem podnikání zřizuje na území České republiky organizační složku, její umístění v České republice a údaje týkající se vedoucího organizační složky,
- c) další údaje uvedené v předpisech Evropských společenství¹²⁾.

(5) Žadatel současně s podáním žádosti o registraci doloží potvrzení o vstupní kontrole, kterou provedla pověřená osoba a při které nebylo zjištěno porušení podmínek tohoto zákona a předpisů Evropských společenství¹³⁾, a v případě osoby zařazené do přechodného období také osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele podle zvláštního právního předpisu⁸⁾. Pověřená osoba je povinna vstupní kontrolu provést nejpozději do 60 dnů ode dne uzavření smlouvy o kontrole a osvědčování.

(6) Osoba zařazená do přechodného období je povinna pověřené osobě poskytnout o každé ekofarmě, na které bude hospodařit

- a) údaje o hospodářských budovách a provozních zařízeních, které bude užívat k ekologickému zemědělství, podle údajů v katastru nemovitostí¹³⁾,
- b) označení pozemků a přehledně vyznačené mapy pozemků, na nichž bude ekologicky hospodařit, podle evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁴⁾ a jde-li o nezemědělskou půdu ve vztahu k opatřením podle § 10 pak podle údajů v katastru nemovitostí¹³⁾ a
- c) další údaje uvedené v předpisech Evropských společenství¹²⁾.

(7) Žadatel je povinen poskytnout ministerstvu a pověřené osobě součinnost za účelem ověření skutečností uvedených v žádosti.

(8) Pokud žadatel splní požadavky stanovené v odstavcích 4 a 5, ministerstvo žádosti vyhoví, vydá rozhodnutí o registraci a zapíše osobu podnikající v ekologickém zemědělství na seznam osob podnikajících v ekologickém zemědělství vedený v souladu s předpisy Evropských společenství¹⁵⁾ (dále jen „seznam“). Seznam, v případě ekologických podnikatelů i s informací o výměře obhospodařovaných pozemků, zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(9) Pokud žadatel požadavky stanovené v odstavcích 4 a 5 nesplní, ministerstvo žádost o registraci zamítlne.

(10) Je-li žadatelem osoba zařazená do přechodného období, pak ministerstvo vydá rozhodnutí o registraci do 30 dnů ode dne ukončení přechodného období, pokud žadatel v přechodném období splnil všechny požadavky stanovené tímto zákonem a předpisy Evropských společenství¹), jinak ministerstvo jeho žádost o registraci zamítlne.

(11) Vzor žádosti o registraci stanoví prováděcí právní předpis.

§ 7

Změny týkající se pozemků na ekofarmě a ekofarmy

(1) Dojde-li ke změně výměry pozemků ekofarmy, jsou osoba zařazená do přechodného období nebo ekologický podnikatel povinni bez zbytečného odkladu písemně oznámit tuto skutečnost ministerstvu. Ministerstvo provede do 30 dnů od doručení to-

¹¹⁾ § 591 a násł. obchodního zákoníku.

¹²⁾ Příloha IV nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

¹³⁾ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 120/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb. a zákona č. 53/2004 Sb.

¹⁴⁾ § 3a až 3f zákona č. 252/1997 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb.

¹⁵⁾ Například čl. 1 odst. 2, přílohy I části B a C nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

hoto oznámení příslušnou změnu v evidenci využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů, v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁴⁾), popřípadě v evidenci nezemědělské půdy podle údajů v katastru nemovitostí¹⁵⁾, a v seznamu.

(2) V případě převodu či přechodu vlastnictví ekofarmy na jinou právnickou či fyzickou osobu, která zemědělsky podniká⁸⁾, je tato osoba povinna, pokud hodlá nadále na ekofarmě hospodařit v ekologickém zemědělství, podat bez zbytečného odkladu žádost o registraci. Ministerstvo rozhodne o registraci do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Pro náležitosti žádosti, jakož i pro řízení o ní platí § 6 obdobně.

§ 8

Zrušení a zánik registrace

(1) Ministerstvo zruší registraci osoby podnikající v ekologickém zemědělství, jestliže

- a) o to písemně sama požádá, nebo
- b) porušila opakovaně požadavky stanovené tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹); za opakované porušení se považuje takové porušení povinnosti, k němuž došlo v době do 1 roku ode dne nabytí právní moci předchozího rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta.

(2) Ministerstvo též zruší registraci, jestliže

- a) ekologický podnikatel nezíská do 36 měsíců od registrace alespoň jedno osvědčení na bioprodukt nebo v průběhu každého dalšího kalendářního roku vždy alespoň jedno osvědčení na bioprodukt za jeden kalendářní rok, nebo
- b) výrobce biopotravin⁹⁾, výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv⁶⁾ nebo dodavatel ekologického rozmnožovacího materiálu⁷⁾ nezíská do 24 měsíců od registrace alespoň 1 osvědčení na biopotravinu nebo ostatní bioprodukt nebo v průběhu každého dalšího kalendářního roku vždy alespoň jedno osvědčení na biopotravinu nebo ostatní bioprodukt za jeden kalendářní rok.

(3) Registrace osoby podnikající v ekologickém zemědělství zaniká, jestliže

- a) zemřela,
- b) zanikla, nebo
- c) došlo k převodu či přechodu ekofarmy na jinou osobu a osoba podnikající v ekologickém zemědělství již nehospodaří na jiné ekofarmě.

¹⁶⁾ Zákon č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 30/1998 Sb. a zákona č. 77/2004 Sb.

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plamenářský zákon), ve znění zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 282/2003 Sb. a zákona č. 309/2002 Sb.

¹⁷⁾ Například čl. 1 odst. 2, příloha I část B a C nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

(4) Po nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení registrace a v případě zániku registrace ministerstvo neprodleně provede výmaz ze seznamu.

§ 9

zrušení

§ 10

Omezení působení škodlivých vlivů na ekologicky obhospodařované pozemky

Tam, kde sousedí ekologicky obhospodařované pozemky s pozemky, které nejsou obhospodařovány ekologickým způsobem, musí ekologický podnikatel učinit vhodná opatření, kterými sníží riziko škodlivých vlivů na jím ekologicky obhospodařované pozemky, a to na nejnižší možnou míru; takovými opatřeními jsou zejména výsadbá živých plotů, větrolamů, pásov zeleně, izolačních travnatých pásů nebo zřizování cest.

§ 11 až 13

zrušeny

§ 14

Chov hospodářských zvířat v ekologickém zemědělství

(1) Tímto zákonem nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů¹⁶⁾, která stanoví zejména podmínky péče o zdraví, podmínky péče o pohodu a ochranu hospodářských zvířat, podmínky šlechtění, plemenitby a evidence hospodářských zvířat, prostorové nároky na vybavení a zabezpečení zvířat a postupy při chovu hospodářských zvířat.

(2) Podmínky chovu ryb a králíků v ekologickém zemědělství stanoví v souladu s předpisy Evropských společenství¹⁷⁾ prováděcí právní předpis.

§ 15 až 18

zrušeny

HLAVA III

VÝROBA BIOPOTRAVIN

zrušena

§ 19

zrušen

HLAVA IV

OSVĚDČOVÁNÍ A OZNAČOVÁNÍ BIOPRODUKTU, BIOPOTRAVINY A OSTATNÍHO BIOPRODUKTU

§ 20 a 21
zrušeny

§ 22

Osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu

(1) Osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu vydá pověřená osoba v souladu s ČSN EN 45011 na žádost do 30 dnů ode dne provedení kontroly, u rostlinných produktů pěstovaných na orné půdě a rostlinných produktů z trvalých kultur nejpozději do sklizně dané plodiny, a to nejméně na 1 kalendářní rok, nejdéle však na 15 měsíců, pokud osoba podnikající v ekologickém zemědělství splnila požadavky tohoto zákona a předpisů Evropských společenství¹⁾). Tato osvědčení je osoba podnikající v ekologickém zemědělství povinna uchovávat po dobu 5 let.

(2) Odepření vydání osvědčení musí být písemné a odůvodněné a musí být vydáno do 30 dnů ode dne provedené kontroly, u rostlinných produktů nejpozději do sklizně dané plodiny; originál osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu předá pověřená osoba osobě podnikající v ekologickém zemědělství.

(3) Seznam zemí a jejich inspekčních orgánů, jejichž osvědčení podle odstavce 1 se uznává za rovnocenné s osvědčením podle tohoto zákona a předpisů Evropských společenství¹⁾), je zveřejňován Evropskou komisí způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 23

Označování bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu

(1) Bioprodukt, biopotravina a ostatní bioprodukt se označí v souladu s předpisy Evropských společenství¹⁸⁾, včetně kódu pověřené osoby, se kterou osoba podnikající v ekologickém zemědělství uzavřela smlouvu o kontrole a osvědčování, a která provedla

poslední kontrolu. Bioprodukt, biopotravina a ostatní bioprodukt se na obale označí také grafickým znakem podle odstavce 2.

(2) Podobu grafického znaku, kterým se označí bioprodukt, biopotravina a ostatní bioprodukt, stanoví prováděcí právní předpis. Tento grafický znak smí být užíván pouze pro účely tohoto zákona nebo předpisů Evropských společenství¹⁾ a v souladu s nimi.

§ 24 až 27
zrušeny

HLAVA V

KONTROLNÍ SYSTÉM

§ 28

Dozor nad dodržováním tohoto zákona a předpisů Evropských společenství¹⁾ vykonává ministerstvo.

§ 29

(1) Ministerstvo může na základě výsledků obchodní veřejné soutěže podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ uzavřít smlouvu s právnickou osobou nebo organizační složkou státu²⁰⁾, na základě níž je pověřená osoba oprávněna vydávat osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu, provádět kontroly a další odborné úkony. Předpokladem je, že

- a) pověřená osoba má technické a administrativní vybavení odpovídající předpokládanému druhu a rozsahu činnosti,
- b) zaměstnanci pověřené osoby a další osoby provádějící za pověřenou osobu kontrolu (dále jen „osoba provádějící kontrolu“) mají odborné vzdělání a praxi podle odstavců 2 a 3,
- c) pověřená osoba splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a předpisy Evropských společenství²¹⁾.

(2) Osoba provádějící kontrolu žadatele, ekologického podnikatele, výrobce nebo dodavatele ekologických krmiv⁶⁾ nebo dodavatele ekologického rozmanzožovacího materiálu⁷⁾, musí mít alespoň úplné střední odborné vzdělání²²⁾ v oboru zemědělství a lesní hospodářství nebo veterinární vědy²³⁾ a nejméně 5 let

¹⁸⁾ Čl. 2, 5 a 10 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

¹⁹⁾ § 281 a násł. obchodního zákoníku.

²⁰⁾ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ Čl. 9 odst. 11 a příloha III nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

²²⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 171/1990 Sb. a zákona č. 138/1995 Sb.

²³⁾ Příloha I oddíl C vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění vyhlášky č. 187/1992 Sb. a vyhlášky č. 144/2003 Sb.

odborné praxe nebo vysokoškolské vzdělání²⁴⁾ příslušného směru a nejméně 1 rok odborné praxe.

(3) Osoba provádějící kontrolu výrobce biopotravin nebo osoby, která uvádí biopotraviny nebo bioproducty do oběhu, musí mít alespoň úplně střední odborné vzdělání²²⁾ v oboru zemědělství a lesní hospodářství nebo potravinářství²³⁾ a nejméně 5 let odborné praxe nebo vysokoškolské vzdělání²⁴⁾ příslušného směru a nejméně 1 rok odborné praxe.

(4) Osoba provádějící kontrolu nesmí

- a) být osobou podnikající v ekologickém zemědělství,
- b) provádět kontrolu osoby podnikající v ekologickém zemědělství, které poskytla v posledních 3 letech poradenství,
- c) provádět kontrolu v obci, kde má trvalý pobyt, nebo
- d) provádět kontrolu u osob blízkých²⁵⁾.

(5) Osoba provádějící kontrolu podle tohoto zákona je povinna zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděla během výkonu kontroly; to neplatí, jde-li o informace, které je povinna poskytnout ministerstvu podle § 30 odst. 2 písm. b).

(6) Postup ministerstva při uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti pro zahájení závislé nebo nezávislé regulované činnosti a pro její výkon na území České republiky, pokud byla odborná kvalifikace pro výkon této činnosti získána nebo tato činnost byla vykonávána v jiném členském státě státními příslušníky členských států nebo jejich rodinnými příslušníky, upravuje zvláštní právní předpis²⁶⁾.

§ 30

(1) Smlouvu podle § 29 odst. 1 uzavře ministerstvo na dobu neurčitou. Tato smlouva musí obsahovat důvody, za kterých může ministerstvo smlouvu vypořádat, k nimž zejména patří neplnění povinností podle odstavce 2 nebo neplnění podmínek, za nichž byla smlouva s pověřenou osobou uzavřena, a výpovědní lhůtu.

(2) Pověřená osoba je povinna

- a) provádět kontrolní a další činnost podle tohoto

zákona, v souladu s ČSN EN 45011, ČSN EN 45004 a s předpisem Evropských společenství²⁷⁾,

b) poskytnout ministerstvu kromě údajů podle předpisu Evropských společenství²⁸⁾ také aktuální údaje o subjektech podléhajících kontrole a o průběhu a výsledcích kontrol a osvědčování, kdykoliv o to ministerstvo požádá.

(3) Zjistí-li pověřená osoba nedostatky v případě kontroly podle odstavce 2 písm. a), které by mohly naplněvat skutkovou podstatu správního deliktu (§ 33), je povinna navrhnut bez zbytečného odkladu ministerstvu uložení pokuty nebo zvláštního opatření.

(4) Osoby podnikající v ekologickém zemědělství jsou povinny poskytnout pověřené osobě stanovené doklady a součinnost za účelem ověření skutečnosti rozhodných pro kontrolu.

(5) Osoba provádějící kontrolu je oprávněna po ohlášení vstupovat do prostorů, kde se bioprodukty, biopotraviny nebo ostatní bioprodukty vyrábějí, přepravují nebo uvádějí do oběhu, a vyžadovat od jejich výrobců, dovozců nebo osob, které je uvádějí do oběhu, potřebné doklady, informace a nezbytnou součinnost k nerušenému a rychlému výkonu své činnosti, včetně odběru vzorků.

(6) Po ukončení kontroly sepíše osoba provádějící kontrolu kontrolní zprávu, která obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků, a její kopii předá kontrolované osobě, která její převzít potvrďí podepsaním.

(7) Osoba provádějící kontrolu podle odstavce 5 prokáže svoji totožnost a předloží pověření k výkonu kontroly od pověřené osoby.

§ 31

zrušen

§ 32

Stížnost proti nevydání osvědčení

(1) Námitky proti nevydání osvědčení pověřenou osobou může do 15 dnů ode dne uplynutí lhůty 30 dnů pro vydání osvědčení nebo ode dne doručení oznámení o odepření vydání osvědčení podat kontrolovaná osoba pověřené osobě.

²⁴⁾ § 55 a 57 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a o doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

²⁵⁾ § 116 občanského zákoníku.

²⁶⁾ Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění zákona č. 96/2004 Sb. Vyhláška č. 213/2004 Sb., kterou se stanoví seznam teoretických a praktických oblastí, které tvoří obsah vzdělání a přípravy vyžadovaný v České republice pro výkon regulované činnosti v rámci působnosti Ministerstva zemědělství.

²⁷⁾ Čl. 9 a příloha III nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

²⁸⁾ Čl. 9 odst. 8 písm. b) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

(2) O námitkách proti nevydání osvědčení pověřenou osobou rozhodne do 30 dnů pověřená osoba. Pokud stěžovatel nesouhlasí s vyřízením námitek, může podat stížnost k ministerstvu. Stížnost může stěžovatel podat do 15 dnů od doručení výsledku vyřízení námitek nebo do 15 dnů od uplynutí lhůty, ve které měla pověřená osoba o námitkách rozhodnout. O stížnosti rozhodne ministerstvo do 30 dnů ode dne doručení s konečnou platností.

§ 33

Správní delikty

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako osoba zařazená do přechodného období nebo jako osoba podnikající v ekologickém zemědělství se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾)

- a) použije nepovolená krmiva, krmné suroviny, krmné směsi, doplňková krmiva, doplňkové látky a premixy, přípravky na ochranu rostlin, hnojiva, půdní pomocné látky, rozmnožovací materiál, čisticí a desinfekční přípravky pro čištění a desinfekci chovatelských budov a zařízení, přípravky a prostředky proti škůdcům ve stájích a chovatelských zařízeních nebo osiva²⁹⁾),
- b) přepravuje zvířata nepovoleným způsobem³⁰⁾,
- c) používá vazné ustájení zvířat³¹⁾,
- d) nepodporuje přirozenou imunitu zvířete³²⁾,
- e) použije geneticky modifikované organismy nebo produkty takových organismů s výjimkou veterinárních léčiv³³⁾),

- f) neudržuje úrodnost a biologickou aktivitu půdy³⁴⁾),
- g) nepoužívá k ochraně před škůdci, chorobami a plevely přednostně preventivních, mechanických a fyzičkálních postupů³⁵⁾),
- h) chová na ekofarmě stejný druh hospodářského zvířete ekologickým i neekologickým způsobem³⁶⁾,
- i) nezajistí výživu mláďat přirozeným, přednostně materškým mlékem³⁷⁾,
- j) používá v chovu zvířat preventivně alopatická vterinární léčiva nebo antibiotika³⁸⁾,
- k) používá v chovu zvířat látky určené ke stimulaci růstu nebo užitkovosti nebo hormony s cílem řízení reprodukce nebo stimulace říje³⁹⁾,
- l) provádí v ekologickém chovu zvířat přenosy embryí⁴⁰⁾,
- m) nezajistí jednoznačnou identifikaci zvířat nebo jejich produktů ve všech stadiích výroby, přípravy, přepravy a uvedení na trh⁴¹⁾,
- n) nezajistí řádné skladování statkových hnojiv, aby zabránila znečištění vod přímým kontaktem nebo vypouštěním a prosakováním do půdy⁴²⁾,
- o) nezajistí zvířatům podmínky ustájení odpovídající fyziologickým a etologickým potřebám zvířat⁴³⁾,
- p) nezajistí zvířatům ustájení v budovách v oblastech s nevhodnými klimatickými podmínkami pro celoroční chov zvířat venku⁴⁴⁾,
- q) nezajistí zvířatům minimální plochy ustájení a výběhů, jakož i jiné parametry prostor, určených pro různé druhy a kategorie zvířat⁴⁵⁾,

²⁹⁾ Čl. 6 odst. 1 písm. b) nebo c) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁰⁾ Příloha č. I část B bod 6.2. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³¹⁾ Příloha č. I část B, bod 6.1.4. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³²⁾ Příloha č. I část B, bod 5.1. c) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³³⁾ Čl. 6 odst. 1 písm. d) a odst. 2 písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁴⁾ Příloha č. I oddíl A odst. 2.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁵⁾ Příloha č. I oddíl A odst. 3 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁶⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 1.6. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁷⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 4.5. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁸⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 5.4. písm. c) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

³⁹⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 5.5. písm. a) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁰⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 6.1.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴¹⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 6.3.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴²⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 7.6. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴³⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁴⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.2.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁵⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.2.3. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

- r) nezabrání devastaci půdy a vegetace nadměrnou pastvou zvířat⁴⁶⁾,
- s) nezajistí zvířatům přístup na pastvu nebo do venkovních výběhu⁴⁷⁾,
- t) ustájí telata starší jednoho týdne v individuálních boxech⁴⁸⁾,
- u) ustájí selata na etážových plošinách anebo v klecích⁴⁹⁾,
- v) k ustájení drůbeže používá klece nebo nevhodné stáje⁵⁰⁾,
- w) neumožní drůbeži přístup do výběhu nebo vodní drůbeži přístup k tekoucí vodě nebo rybníku⁵¹⁾,
- x) nezajistí jednoznačnou identifikaci bioproduktů, biopotravin nebo ostatních bioproduktů, aby nedošlo k záměně, kontaminaci nebo ke smíchání s jinými výrobky nebo nezádoucími látkami⁵²⁾,
- y) jako dovozce neinformuje pověřenou osobu o zásilce, která má být ze země, která není členským státem Evropské unie (dále jen „třetí země“), dovezena do Evropské unie⁵³⁾, nebo
- aa) nesplní jinou povinnost stanovenou předpisy Evropských společenství¹⁾.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako osoba zařazená do přechodného období nebo jako osoba podnikající v ekologickém zemědělství se dopustí dál správního deliktu tím, že v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾

- a) neoznámí ministerstvu, že za účelem uvádění na trh produkuje, přípravuje nebo dováží ze třetí země bioprodukty, biopotraviny, ekologická krmiva a krmné směsi, ekologický rozmnožovací

materiál a nepodrobí svůj podnik kontrolnímu systému pověřené osoby⁵⁵⁾), nebo

- b) nesplní povinnost stanovenou zvláštním opatřením (§ 34).

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí dál správního deliktu tím, že v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾

- a) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplnkových krmiv, doplnkových látek, premixů nebo rozmnožovacího materiálu, jakýkoliv odkaz na ekologické zemědělství, zejména s použitím slov ekologický nebo biologický nebo jejich odvozených slov „eko“ nebo „bio“⁵⁶⁾,
- b) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplnkových krmiv, doplnkových látek, premixů, rozmnožovacího materiálu, odkaz na ekologické zemědělství⁵⁷⁾,
- c) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplnkových krmiv, doplnkových látek, premixů, rozmnožovacího materiálu údaj nebo logo potvrzující, že výrobky podléhají zvláštnímu kontrolnímu systému⁵⁸⁾, nebo
- d) doveze ze třetí země a uvede na trh Evropských společenství a označí jako produkty ekologického zemědělství, zemědělské suroviny, potraviny, krmiva nebo krmné směsi, krmné suroviny, doplnková krmiva, doplnkové látky, premixy, rozmnožovací materiál⁵⁹⁾.

(4) Fyzická osoba se dopustí dál přestupku tím, že v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾

⁴⁶⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.2.4. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁷⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.3.1. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁸⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.3.7. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁴⁹⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.3.8. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁰⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.4.1., 8.4.3. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵¹⁾ Příloha č. I oddíl B odst. 8.4.2. a 8.4.5. nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵²⁾ Příloha č. III oddíl Všeobecná ustanovení odst. 8 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵³⁾ Příloha č. III oddíl C odst. 3 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁴⁾ Příloha č. III oddíl C odst. 6 nařízení Komise (ES) č. 1788/2001.

⁵⁵⁾ Čl. 8 odst. 1, písm. a) a b) nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁶⁾ Čl. 2 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁷⁾ Čl. 5 odst. 1, 2, 3, 3a a 5 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁸⁾ Čl. 10 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

⁵⁹⁾ Čl. 11 nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 a nařízení Komise (ES) č. 1788/2001.

- a) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplňkových krmiv, doplňkových látek, premixů nebo rozmnožovacího materiálu, jakýkoliv odkaz na ekologické zemědělství, zejména s použitím slov ekologický nebo biologický nebo jejich odvozených slov „eko“ nebo „bio“⁵⁶⁾,
- b) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplňkových krmiv, doplňkových látek, premixů, rozmnožovacího materiálu, odkaz na ekologické zemědělství⁵⁷⁾,
- c) použije na obalu, v reklamě nebo obchodních dokumentech zemědělských surovin, potravin, krmiv nebo krmných směsí, krmných surovin, doplňkových krmiv, doplňkových látek, premixů, rozmnožovacího materiálu údaj nebo značku potvrzující, že výrobky podléhají zvláštnímu kontrolnímu systému⁵⁸⁾, nebo
- d) doveze ze třetí země a uvede na trh Evropských společenství a označí jako produkty ekologického zemědělství, zemědělské suroviny, potraviny, krmiva nebo krmné směsi, krmné suroviny, doplňková krmiva, doplňkové látky, premixy, rozmnožovací materiál⁵⁹⁾.

(5) Za správní delikt lze uložit pokutu

- a) do 10 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. y),
- b) do 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c), f) až h), r) až w), z), nebo odstavce 2 písm. a),
- c) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), d), e), i) až q) nebo x),
- d) do 70 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b), nebo
- e) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3.

(6) Za přestupek podle odstavce 4 může ministerstvo uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(7) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zadržala.

(8) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne zejména k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(9) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezáhájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(10) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává ministerstvo.

(11) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(12) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabyla právní moci.

(13) Pokutu vybírá ministerstvo a vymáhá ji příslušný územní finanční orgán⁶⁰⁾ podle zvláštního právního předpisu⁶¹⁾. Pokuty jsou příjemem státního rozpočtu.

§ 34

Zvláštní opatření

(1) Ministerstvo uloží osobě, která označuje produkty či potraviny v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾, zvláštní opatření k zabránění klamání spotřebitele o tom, že produkt pochází z ekologického zemědělství nebo že byla potravina vyrobena jako biopotravina podle tohoto zákona.

(2) Jako zvláštní opatření může ministerstvo uložit

- a) v případě zjištění označení produktů nebo potravin v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾ odstranění označení bioproductu, biopotraviny nebo ostatního bioproductu z celé partie výrobní dávky nebo dodávky,
- b) osobě podnikající v ekologickém zemědělství v případě opakováního porušení ustanovení tohoto zákona nebo předpisů Evropských společenství¹⁾ na určitou dobu zákaz označovat bioproducty, biopotraviny nebo ostatní bioproducty podle tohoto zákona,
- c) dovozci odstranit označení produktů nebo potravin, která jsou v rozporu s tímto zákonem nebo předpisy Evropských společenství¹⁾.

(3) Rozklad proti rozhodnutí o zvláštním opatření nemá odkladný účinek.

⁶⁰⁾ Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA VI PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 35 **Zmocňovací ustanovení**

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 4 odst. 2, § 6 odst. 11, § 14 odst. 2 a § 23 odst. 2.

§ 36 zrušen

§ 37 **Vztah ke správnímu řádu**

Na řízení podle tohoto zákona se vztahuje správní řád, s výjimkou

- a) řízení o vydání osvědčení o původu bioproduktu, biopotravin, nebo ostatního bioproduktu (§ 22),
- b) rozhodování o námitkách a stížnosti proti nevydání osvědčení (§ 32).

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

§ 39
Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

* * *

Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 553/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (30. prosince 2005).

Předseda vlády:
Ing. Paroubek v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartoňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebírávaných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatiteli vybíráno formou záloh ve výši oznamené ve Sbírce zákonů.** Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydávaných částelek (první záloha na rok 2006 činí 3000,– Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, 516 205 174, 519 205 174, objednávky jednotlivých částelek (dobírky) – 516 205 207, 519 305 207, objednávky knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – Drobný prodej – Benešov: Oldřich HAAGER, Masarykovo nám 231; Brno: Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, České Budějovice: SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; Hradec Králové: TECHNOR, Wonkova 432; Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; Kadaň: Knihářství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadiunu 1953; Klatovy: Kramerovo knihkupectví, nám. Míru 169; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Litoměřice: Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; Most: Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; Olomouc: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, Knihkupectví SEVT, a. s., Ostružnická 10; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; Otrokovice: Ing. Kučerák, Jungmannova 1165; Pardubice: LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; Plzeň: TYPOS, a. s., Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMEN-TINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; Praha 2: ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), SEVT a. s., Slezská 126/6; Praha 4: SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; Praha 7: MONITOR CZ, s. r. o., V háji 6, tel.: 272 735 797; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; Praha 9: Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-př. 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovsky.servis@abonent.cz; Praha 10: BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; Přerov: Odborné knihkupectví Bartošová 9, Jana Honková – YAHO – i – centrum, Komenského 38; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; Šumperk: Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; Tábor: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; Teplice: Knihkupectví L & N, Masarykova 15; Trutnov: Galerie ALFA, Bulhar-ská 58; Ústí nad Labem: PNS Gross s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel. +fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; Zábřeh: Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahojovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od začátku vydávání předplatného do jeho úhrady jsou doposlanej jednorázově. Změny adres a počtu odebírávaných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. číslech 516 205 207, 519 305 207. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p.,** Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.